

OBEC DOLNÝ PIAL

VÝROČNÁ SPRÁVA OBCE ZA ROK 2013

Vypracovala: Alena Bočkayová

Bc. Róbert Potocký
starosta obce

1. POSLANIE A CHARAKTERISTIKA HOSPODÁRENIA ÚČTOVNEJ JEDNOTKY

Obec Dolný Pial je samostatný územný samosprávny celok Slovenskej republiky, ktorá združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami, pričom výkon samosprávy je definovaný v zákone č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Základnou úlohou pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a potrieb obyvateľov.

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce v príslušnom rozpočtovom roku je rozpočet obce, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce, obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám -podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na území obce.

Účtovníctvo obce sa vedie podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, a v zmysle § 20 zákona sa vyhotovuje táto výročná správa. Postupy účtovania pre obce upravuje Opatrenie MF SR č. MF/16786/2007-31.

1.1 Identifikácia účtovnej jednotky

Názov: **Obec Dolný Pial**
Adresa: **Obecný úrad, 935 37 Dolný Pial, Hlavná 34**
Štatutárny zástupca: **Bc. Róbert Potocký, starosta obce**
IČO: **00306916**
DIČ: **2021218639**
Tel./fax: **036/6386300,**
E-mail: **obecdolnypial@dolnypial.sk**
Web: **www.dolnypial.sk**
Bankové spojenie: **Prima banka Slovensko, a.s. pobočka Vrábľa, č.ú. 2287344001,**
Právna forma: **právnická osoba**

1.2 Geografické údaje

Poloha obce:

Obec Dolný Pial leží na východných svahoch Pohronskej pahorkatiny a na terasách Hrona. Rovinný až pahorkatinný chotár tvoria treťohorné uloženiny s pokrývkou spraší. Okrem lesíkov na strmších úbočiach je odlesnený. Má černozemné a hnedozemné pôdy. Z hľadiska geografického možno polohu Dolného Pialu určiť 48° 07' severnej zemepisnej šírky a 18° 27' východnej zemepisnej dĺžky. Nadmorská výška je 178 m n.m. Katastrálne územie má výmeru 1 399 ha, zastavané územie obce zaberá 97 ha, mimo zastavané územie obce zaberá rozlohu 1 302 ha, z toho orná pôda 1 088 ha, vinice 48 ha.

1.3 História obce

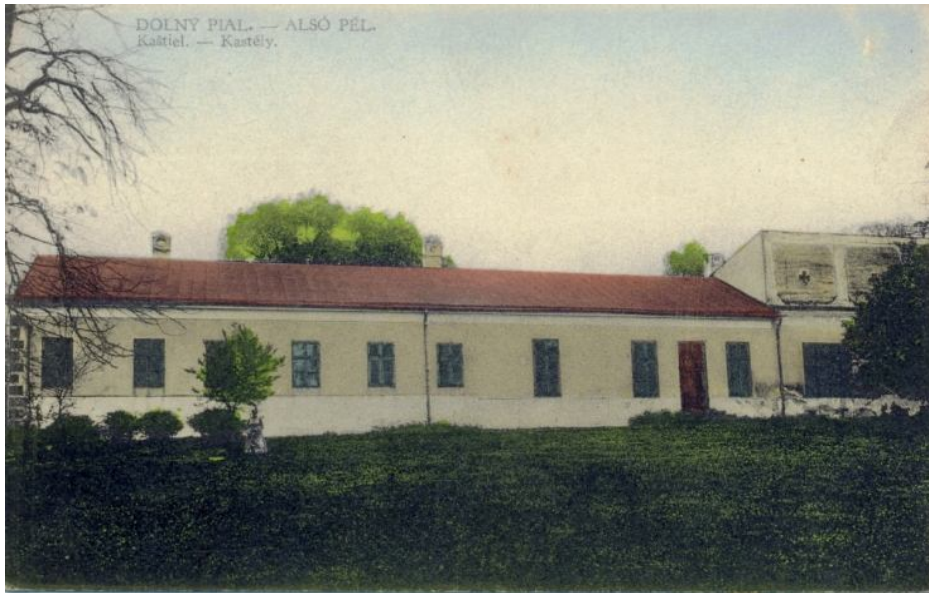
Úvodom je potrebné povedať, že časový termín „prvá zmienka“ je v dejinách obce je medzník takmer úplne náhodný, vymyká sa akejkoľvek zákonitosti a záleží od množstva náhodných faktorov, okolností a súvislostí. Vo väčšine prípadov ho vôbec nemožno stotožňovať so skutočným vznikom osídlenia a obce, ktoré sa mohli udiať desiatky, stovky ba i tisíce rokov predtým, ako o obci vznikol a do neskorších čias sa aj zachoval, prvý písomný záznam o jej existencii a pomenovaní. Okrem prípadov, že prvá písomná zmienka o obci je v jej zakladacej listine, a tým, sa môže preukázať len niekoľko málo lokalít, ktoré vznikli na „zelenej lúke“ (či skôr v hustom lese), za niektorej z kolonizačných vln prebiehajúcich na našom území od nepamäti dodnes, - všetky dediny majú omnoho starší pôvod než sú zachované najstaršie dnes známe a ich sa týkajúce písomné dokumenty. Vznik obce vždy záležal predovšetkým na stretnutí sa priaznivých prírodných a spoločenských podmienok s obyvateľstvom hľadajúcim si miesto na sídlo. No keďže ľudia majú radi pevné rukolapné dátumy, zaužívala sa konvencia, spoločenská dohoda a zvyk, že obce oslavujú výročia prvej zmienky o sebe ako spomienku a akýsi dokázateľný svoj vstup do písomnej histórie. Najstarší dnes známy písomný doklad o našej obci pochádza z roku 1251 a z odbornej literatúry o ňom vieme, že sa zachoval v odpise z roku 1271 v podobe záznamu v regnikolárnej zápisnici vierohodného miesta Vesprímskej kapituly (kapitoly a kláštory u nás vykonávali až do 18. storočia funkciu akoby verejných notárov, vydávali obyvateľom verejné odpisy prinesených listín, potvrdzovali súkromné zmluvy o zmene vlastníctva a pod.). Vďaka tomu sú dnes ich archívy hlavným zdrojom informácií ku stredovekým dejinám. Daný dokument sa vzťahuje na akúsi majetkovoprávnu dohodu o držbe či delbe obce Píal medzi vtedajšími majiteľmi – zemepánmi obce Štefanom, Vojtechom a Mikulášom, synmi Balara z Píalu. Dnes by ich

potomkovia asi mali slovenské priezvisko Pialsky či maďarské Péli . Ktovie prečo sa v roku 1251/1257 obrátili kvôli spísomneniu ich dohody až do Vesprému a nevyužili služby podobných bližších inštitúcií v benediktínskych kláštoroch v Hronskom Beňadiku, na nitrianskom Zobore či v Nitrianskej kapitule. Asi ich iné povinnosti viazali k Vesprému. Text latinského originálu, ktorý je potrebné vo fotoreprodukcii získať z Maďarska, obsahuje záznam:.....Stephanus et frater eius Albertus, filii Balar de Peel ... pro fratre suo Nicolao ...villam Peel. Informáciu o ňom máme z knihy Gyôrfy Györgia o historickom zemepise Arpádovského Uhorska, časť o Tekovskej župe, (Az Árpádkori Magyarország történeti földrajza. Bp. 1966, s. 466). Zo záznamu sa dá ešte vydedukovať, že otec spomínaných synov bol asi prvým vlastníkom tejto zeme PEEL, ktorú asi dostal od niektorého kráľa zo začiatku 13. storočia z pozemkov kráľovského hradu Tekov za vernú vojenskú službu v jeho posádke. Iste bola zem už dávno osídlená a obrábaná tunajším slovanským obyvateľstvom. Podľa ďalších stredovekých listín z rokov 1286, 1298, 1316, 1322, 1323, 1326, 1374, 1395 bol vlastníkom Pialu, z ktorého sa neskôr vydělil Horný Píal, stále zemiansky rod Pialských či Péliovcov až do 15. storočia.

V roku 1601 mala obec kúriu, majer a 36 domov, v roku 1715 vysadené vinice, v roku 1720 krajčír, tkáča, pivovar a tehelňu. V roku 1828 179 domov a 808 obyvateľov. Neskôr obec vlastnili Bercsényiovcí a napokon Hunyadiovci. Tí v polovici 19. st. v obci zaviedli chov koní a gróf František Hunyadi dal postaviť kaštieľ v klasicistickom štýle, ktorého súčasťou bol park s dostihovou dráhou.

Kostol zasvätený nanebovstúpeniu Pána

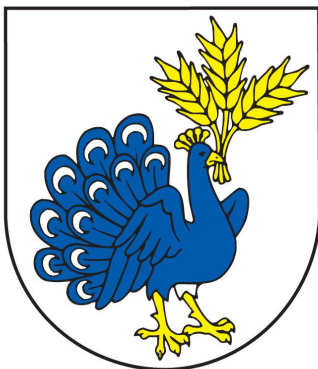

Kaštieľ v klasicistickom štýle grófa Františka Hunyadiho

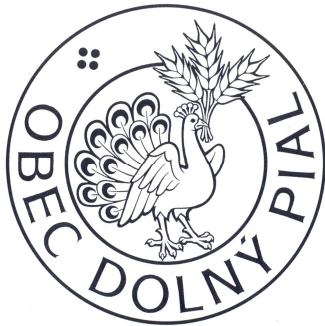
1.4 Symboly obce

Napriek predpokladu že Obec Dolný Prial mala svoje erbové pečatidlo už v 15. storočí, najstarší doložený odtlačok pečatidla je na dokumente z roku 1833. Na tomto pečatidle je nasledovné rozmiestnenie figúr : v najspodnejšej časti pečatidla je vyryté orlie krídlo, nad ním je korunka, nad korunkou je páv s tromi klasmi v zobáku, nad pávom je ďalšia otvorená koruna. Predpokladá sa že všetky figúry okrem páva s tromi klasmi v zobáku sú prvky ktorých pôvod môžeme nájsť v niektorom z rodových erbov a ktoré v období úpadku heraldickej tvorby vložili do pečatidla v snahe aby sa v obecnom znaku každý našiel. Vlastný symbol obce, ktorý sa s najväčšou pravdepodobnosťou nachádzal aj na starších pečatidlách Dolného Pialu je páv s klasmi v zobáku. Heraldická komisia MV SR schválila dňa 5.6.1992 pod číslom HR 47/D - 13/1992 erb Obce Dolný Prial v nasledovnej heraldickej úprave :

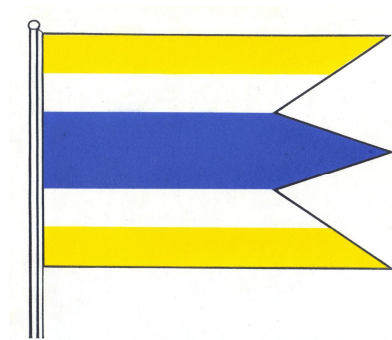
Na striebornom štíte modrý doľava obrátený páv, držiaci v zobáku tri zlaté klasy

Pečať obce je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhospisom
OBEC DOLNÝ PIAL

Vlajku obce tvorí päť pozdĺžnych pruhov farieb žltej 1/6, bielej 1/6, modrej 2/6, bielej 1/6, žltej 1/6.

1.5 Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2013: **949**

Obyvateľstvo obce podľa národnosti:

V štruktúre obyvateľstva dominuje obyvateľstvo slovenskej národnosti.

Ďalšie uvedené národnosti:

Česká

Maďarská

Rómska

Náboženské vyznanie obyvateľstva:

Väčšina obyvateľstva obce Dolný Pial je rímskokatolíckeho vierovyznania

1.6 Sociálna infraštruktúra

Zdravotníctvo

Priamo v obci je zabezpečená zdravotná starostlivosť jedným obvodným lekárom pre dospelých a zubná ambulancia. Ostatné zdravotnícke služby zabezpečujú zdravotnícke zariadenia v okresnom meste Levice a krajskom meste Nitra.

Školstvo

Súčasťou základnej občianskej vybavenosti je základná škola a materská škola. Základná škola v Dolnom Piale pre 1. až 9. ročník bola postavená v roku 1980, je vybavená samostatnou školskou jedálňou, telocvičňou, školskou družinou. Základnú školu navštevujú aj žiaci z obcí Ondrejovce, Horný Píal, Iňa, Bardoňovo, Bajka, Beša, Jesenské, kde boli školy zrušené.

Materská škola tak isto ako základná škola je situovaná v strede obce. Má dve triedy a tiež ju navštevujú deti z obcí Horný Píal a Bardoňovo

Budova Základnej školy

1.7 Občianska vybavenosť, hospodárstvo

Služby

Druh služby	Počet subjektov
Poľnohospodárska výroba	1
Predajne potravinárskeho tovaru-zmiešaný tovar	3
Kaderníctvo	1
Kovovýroba	1
Drevárska výroba	1
Pohostinstvo	2
Kostol rímskokatolíckej cirkvi	1
Cintorín	1
Dom smútku	1
Ihrisko pre futbal	1
Kultúrny dom	1
Pošta	1
Zdravotné stredisko	1

1.8 Organizačná štruktúra obce

ORGÁNY OBCE VO VOLEBNOM OBDOBÍ 2010 - 2014:

Starosta obce: **Bc. Róbert Potocký**

Predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce je starosta. Jeho funkcia je verejná. Funkčné obdobie začína zložením sľubu. Je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch obce a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce, v administratívnych vzťahoch je správny orgánom.

Zástupca starostu obce: **Ing. Daniela Lehocká**

Poslanci Obecného zastupiteľstva v Dolnom Piale:

1. Ing. Daniela lehocká	6. Ján Valentko
2. Mgr. Marcela Lukáčsová	7. Miloš Zummer
3. Dušan Trgiňa	
4. Stanislav Trgiňa	
5. Ing. Vladimír Trgiňa	

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva na štyri roky.

Komisie pri Obecnom zastupiteľstve v Dolnom Piale:

Obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány.

Komisie sú zložené z poslancov obecného zastupiteľstva a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo.

KOMISIA ŠKOLSTVA, MLÁDEŽE, KULTÚRY, ŠPORTU a SOCIÁLNO-ZDRAVOTNÁ

PRESEDA: Ing. Daniela Lehocká

TAJOMNÍK: Magdaléna Trgiňová

ČLENOVIA: Mgr. Marcela Lukáčsová
Miloš Zummer

KOMISIA OCHRANY VEREJNÉHO ZÁUJMU:

PRESEDA: Mgr. Marcela Lukáčsová

TAJOMNÍK: Magdaléna Trgiňová

ČLENOVIA: Miloš Zummer
Dušan Trgiňa

KOMISIA FINANČNÁ, SPRÁVY OBECNÉHO MAJETKU A ROYVOJA OBCE:

PRESEDA: Ing. Vladimír Trgiňa

TAJOMNÍK: Iveta Hudecová

ČLENOVIA: Stanislav Trgiňa
Mgr. Marcela Lukáčsová
Ing. Daniela Lehocká
Ján Valentko

KOMISIA VEREJNÉHO PORIADKU, ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA:

PRESEDA: Ján Valentko

TAJOMNÍK: Magdaléna Trgiňová

ČLENOVIA: Dušan Trgiňa

1.9 Obecný úrad

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Prácu obecného úradu organizuje starosta obce.

Obecný úrad zabezpečuje najmä písomnú agendu orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva. Pripravuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie OZ a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia všetkých rozhodnutí starostu vydaných v správnom konaní, vykonáva nariadenia, uznesenia OZ a rozhodnutia starostu.

Zamestnanci obecného úradu:

- 1) **Iveta Hudecová**
- 2) **Magdaléna Trgiňová**
- 3) **Lucia Mészáros**
- 4) **Jana Lukáčová**

- 5) **Pavol Zummer**
- 6) **Ivan Bednárík**
- 7) **Pavol Némét**
- 8) **Timea Hudecová**

Zamestnanci materskej školy bez právnej subjektivity:

- 1) **Viera Potocká**
- 2) **Soňa Valkovičová**
- 3) **Margita Némethová**
- 4) **Alena Dodeková**

Zriaďovateľská pôsobnosť obce:

Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky:

- 1) **Základná škola**
Hlavná 60 , 935 37 Dolný Pial, IČO: 37864327

Príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky a iné právnické osoby v zakladateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky nie sú.

